

‘ในหลวง ร.9’ อัครศิลปิน พระอัจฉริยภาพในศิลปะการถ่ายภาพ (1)

เชียงสารคดี

นำเกร็ดความรู้พระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในด้านภาพถ่าย มาเผยแพร่พอสังเขป

การถ่ายภาพเป็นศิลปะอีกสาขาหนึ่งที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ทรงสนพระราชหฤทัยอย่างจริงจัง มาตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์

เป็นที่ทราบกันทั่วไปว่าในสมัยก่อนนั้น อุปกรณ์การถ่ายภาพต่างๆ ยังไม่ทันสมัยอย่างในปัจจุบัน แต่พระองค์ก็ทรงศึกษาและทรงฝึกด้วยพระองค์เองจนทรงเป็นนักถ่ายรูปผู้มีพระปรีชาสามารถยิ่ง ไม่ว่าจะเป็นกล้องธรรมดาหรือกล้องถ่ายภาพยนตร์ได้เริ่มทรงกล้องถ่ายภาพคู่พระหัตถ์และทรงใช้ฟิล์มตั้งแต่ขนาด 135 จนถึงขนาด 120 และขนาดพิเศษ กล้องถ่ายภาพที่ทรงใช้ในระยะเวลาเริ่มแรกเป็นกล้องที่ไม่มีเครื่องวัดแสงในตัว จึงต้องทรงใช้พระราชวิจาร์ณญาณอย่างรอบคอบ ละเอียดถี่ถ้วน พร้อมทั้งพระปรีชาสามารถส่วนพระองค์ จึงทรงถ่าย

ในอ้อมพระกร 12 กันยายน 2505

ภาพได้อย่างเชี่ยวชาญมันพระราชหฤทัย แม้ในปัจจุบันกล้องถ่ายภาพจะมีวิวัฒนาการขึ้นกว่าสมัยก่อน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยังทรงใช้แต่กล้องคู่พระหัตถ์แบบมาตรฐานอย่างนี้นักเลงกล้องทั้งหลายใช้กัน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเชี่ยวชาญทั้งการล้างฟิล์ม การอัดขยาย ทั้งภาพขาวดำและภาพสี โดยทรงจัดทำห้องมืด (Dark Room) ขึ้นในบริเวณชั้นล่างของตึกที่ทำการสถานีวิทย์ อ.ส. ด้วยพระราชประสงค์ที่จะทรง “สร้าง

ภาพ” ให้เป็นศิลปะถูกต้องและรวดเร็วด้วยพระองค์เอง โดยทรงใช้เครื่องล้างและเครื่องขยายภาพสีอัตโนมัติแบบที่ใช้ในห้องปฏิบัติการมาตรฐานทั่วไป พระองค์ทรงทราบเรื่องทฤษฎีสีเป็นอย่างดีและทรงศึกษาการควบคุมเครื่องล้างและเครื่องขยายภาพสีอัตโนมัติ จนทรงสามารถอัดขยายภาพสีและทรงแก้ไขสีภาพด้วยพระองค์เอง

ศาสตราจารย์ศักดิ์ดา ศิริพันธ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการถ่ายภาพ กล่าวถึงพระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระเจ้า

อยู่หัวด้านภาพถ่ายว่า

“ผู้จะล้างอัดขยายภาพได้จะต้องรู้ ทฤษฎีสี รู้จักวิธีการแก้ไขสี รู้เทคนิค ซึ่ง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ทรงพระ ปรีชาสามารถในเรื่องนี้ด้วยครั้งหนึ่งทรง ประดิษฐ์ไบคัลเลอร์ฟิลเตอร์ แผ่นกรอง แสง 2 สี ที่ด้านบนเป็นสีฟ้า ด้านล่าง เป็นสีแดง เวลาถ่ายภาพออกมา ท้องฟ้า จะสีเข้ม ตรงกลางเป็นสีธรรมชาติ ข้าง ล่างสีแดง ทรงประดิษฐ์ก่อนมีไบคัลเลอร์ ฟิลเตอร์ขายในกรุงเทพฯ พระองค์ท่าน ทรงมีพระอัจฉริยภาพในด้านศิลปะ ด้าน ความคิดริเริ่มและด้านเทคนิค โปรดที่ จะเรียนรู้ตลอด...”

“พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรง มีพระปรีชาสามารถในเชิงศิลปะการ ถ่ายภาพส่วนหนึ่งนั้นเป็นเพราะทรงงาน

เพนดิ่ง คือเขียนภาพ ทรงรู้จักแสงและ องค์ประกอบของภาพอย่างดีรวมทั้งเรื่อง ของจังหวะเวลา เมื่อทรงถ่ายภาพประชา ชนจึงเป็นธรรมชาติมาก... นอกจากนี้การ ที่พระองค์ท่านทรงสนพระราชหฤทัยทาง เทคนิคก็มีส่วนทำให้การถ่ายภาพมีความ คมชัดลึก ซึ่งเกิดจากการใช้ชัตเตอร์ที่ เหมาะสม เปิดแฟลชดีอบเหมาะสม และ จังหวะร่างกายเหมาะสมด้วย...”

ด้วยความสนพระราชหฤทัยใน เรื่องการถ่ายภาพและพระปรีชาสามารถ ในการถ่ายภาพ ประกอบกับมีพระราช ประสงค์จะทรงใช้ประโยชน์จากการถ่าย ภาพอย่างกว้างขวาง พระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัวจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ

“

พระบาทสมเด็จพระเจ้า อยู่หัว ทรงมีพระปรีชา สามารถในเชิงศิลปะการ ถ่ายภาพ ส่วนหนึ่งนั้น เป็นเพราะทรงงานเพนดิ่ง คือเขียนภาพ ทรงรู้จัก แสงและองค์ประกอบ ของภาพอย่างดี รวมทั้ง เรื่องของจังหวะเวลา เมื่อทรงถ่ายภาพประชาชน จึงเป็นธรรมชาติมาก

”

ภาพถ่ายฝีพระหัตถ์ ทรงถ่ายด้วยแว่นกรองแสง ชนิดพิเศษที่พระองค์ประดิษฐ์ขึ้นเอง

จัดตั้งส่วนช่างภาพส่วนพระองค์ขึ้นใน สำนักพระราชวังเพื่อทำหน้าที่บันทึกภาพ ล้างอัดขยายภาพอนุรักษ์ภาพและบริการ ภาพแก่ผู้มาติดต่อขอไปใช้ประโยชน์นอก จากนี้ ทรงคิดค้นหาเทคนิคใหม่ๆ มาใช้ ในการถ่ายภาพอยู่เสมอ ทำให้ภาพถ่าย ฝีพระหัตถ์ของพระองค์เป็นผลงานศิลปะ ที่ล้ำยุค

พระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จ พระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ในด้าน ภาพถ่าย ยังมีต่อ

ที่มา : พระอัจฉริยภาพ “ภาพถ่าย” หนังสืออัครศิลปิน 2558 และภาพ กระจกรวงวัฒนธรรม, คัดย่อ

ผนีก 50 ร้านทั่วโลกเผยแพร่ภูมิปัญญาอาหารไทย

นายชายนครชัยอธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม กล่าวว่ ตามที่ตนมีนโยบายให้กรมส่งเสริมวัฒนธรรม (สวธ.) ผลักดันมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติ โดยขณะนี้ได้มีการขยายผลเรื่องอาหารไทย ด้วยการส่งเสริมสนับสนุนfejสมุนไพรวทวคู้ไปด้ว ซึ่งต้องยอมรับว่ เกือบทุกสูตรเมนูของอาหารไทยมีความโดดเด่นที่รสชาติ ส่วนประกอบหลัก และมีสมุนไพรวทวคู้เป็นตัวยูโรง เพื่อให้อาหารแต่ละชนิดมีเอกลักษณ์ที่โดดเด่น ดั่งนั้น จึงจะมีการเผยแพร่องค์ความรู้มรดกภูมิปัญญาของสมุนไพรวทวคู้ไทยเพื่อให้คนทั่วโลกรู้จัก ทั้งสูตร ส่วนประกอบต่างๆ เมื่อมาที่วเมืองไทยก็สามารถค้นหาเมนูที่ต้องการได้ตรงตามความต้องการ ทั้งยังนำไปออกต่อได้อีกด้วและในอนาคตจะมีการต่อยอดพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ให้เอื้ออำนวยต่อการใส่อาหาร การถนอมอาหารให้คนทั่วโลกสามารถสั่งซื้ออาหารไทยได้ง่ายขึ้น ให้อาหารไทยมีวงจรชีวิตที่เติบโตเหมือนอาหารญี่ปุ่นและอาหารจีน

อธิบดี สวธ.กล่าวด้วว่ สวธ.ยังร่วมมือกับธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) บริษัทดับบลิวพี เอ็นเนอร์ยี่ จำกัด (มหาชน) และ 50 ร้านอาหารไทยทั่วโลก ผลักดันโครงการไทยเทสต์เทอร์วปีและจัดกิจกรรมประชวสัมพันธ์ให้ทั่วโลกรับรู้ว่ “อาหารไทยคือยวที่อร่อยที่สุดในโลก” โดยมีการเผยแพร่การสร้างสรรค้อาหารไทยในมิติของโภชนเภสัชอาหารไทยที่มีสรรพคุณทางยว มีประโยชน์ต่อสุขภาพและรักษาโรค โดยทางโครงการจะจัดกิจกรรมประชวสัมพันธ์ให้ทั่วโลกรับรู้ว่ “อาหารไทยคือยวที่อร่อยที่สุดในโลก” ตลอดจนสร้างแพลตฟอร์มออนไลน์เผยแพร่สูตรอาหารไทย Thai Taste Therapy และช่องทางสั่งซื้อเครื่องแกงและวัตถุดิบเครื่องปรุงตามเมนูอาหารไทยเพื่อไปทดลองทำตามแบบ DIY Home Cooking ที่กำลังเป็นกระแสของคนที่รักสุขภาพทั่วโลก.

มติชน

Matichon
Circulation: 950,000
Ad Rate: 1,100

Section: First Section/-

วันที่: จันทร์ 6 กันยายน 2564

ปีที่: 44

ฉบับที่: 15884

หน้า: 7(ซ้าย)

Col.Inch: 10.19

Ad Value: 11,209

PRValue (x3): 33,627

คลิป: ชาว-ดำ

คอลัมน์: แวดวงการศึกษา: สวธ.ประกวดคลิปการแสดงพื้นบ้าน

● สวธ.ประกวดคลิปการแสดงพื้นบ้าน

นายชาย นครชัย อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม (สวธ.) เปิดเผยว่า ตามที่ สวธ.เปิดรับสมัครคณะเยาวชนที่สนใจส่งคลิปเข้าร่วมการประกวดคลิปดนตรีและการแสดงพื้นบ้าน “รวมศิลป์ แผ่นดินสยาม” มีคณะนักดนตรีและคณะนักแสดงเด็กส่งคลิปเข้าร่วมการประกวด 139 คลิป โดยมีคลิปที่ผ่านรอบคัดเลือกเข้าสู่การตัดสินรอบชิงชนะเลิศ จำนวนรวม 40 คณะ ตรวจสอบรายชื่อคณะนักดนตรีและคณะนักแสดงพื้นบ้านที่ผ่านเข้ารอบชิงชนะเลิศทั้งหมดได้ทาง <https://mobile.facebook.com/pg/EVENTWORKWORK/posts/>

อนุฯปฏิรูปวัฒนธรรมหนุนแหล่งเรียนรู้วิถีชุมชน

นายวีระ โรจน์พจนรัตน์ ประธานอนุกรรมการด้านวัฒนธรรม ภายใต้คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เปิดเผยว่า ที่ประชุมคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านวัฒนธรรมฯ ได้รายงานความคืบหน้าการพัฒนาระบบข้อมูลเทคโนโลยีดิจิทัลของแหล่งเรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม โดยกรมศิลปากรดำเนินงานประกอบด้วย 1.การจัดทำข้อมูลในรูปแบบ QR/AR ของโบราณวัตถุ จำนวน 1,928 ชิ้น แหล่งโบราณสถาน จำนวน 388 แห่ง 2.จัดทำเป็นแหล่งเรียนรู้สามมิติ ของโบราณวัตถุ จำนวน 580 ชิ้น และโบราณสถาน จำนวน 42 แห่ง 3.จัดทำในรูปแบบ Virtual Reality ของโบราณวัตถุ จำนวน 41 ชิ้น และอุทยานประวัติศาสตร์ จำนวน 12 แห่ง และ 4.จัดทำในรูปแบบ Unseen heritage หรือแหล่งโบราณสถานหรือแหล่งเรียนรู้ที่เข้าถึงได้ยาก ได้แก่ อุโมงค์วัดศรีชุม จ.สุโขทัย และกรุพระปรางค์วัดราชบูรณะ จ.พระนครศรีอยุธยา

นายวีระกล่าวว่า ที่ประชุมยังหารือถึงการรวบรวมข้อมูลแหล่งเรียนรู้ทางโบราณคดี ประวัติศาสตร์ พิพิธภัณฑ์ ธรรมชาติ และนันทนาการ 10 แห่ง ใน จ.ชลบุรี ซึ่งกระทรวงวัฒนธรรมจะจัดกิจกรรมศึกษาแหล่งเรียนรู้ร่วมกับโรงเรียนต้นแบบ (โรงเรียนพิทยา 11) ได้แก่ 1.แหล่งโบราณคดีโลกพนมตี 2.เรือหลวงจักรีนฤเบศร 3.ต้นพระเจ้าห้าพระองค์ 4.ปราสาทสังฆกรรม 5.สวนนงนุช 6. ศูนย์ส่งเสริมฝีมือจักสานด้วยไม้ไผ่ พิพิธภัณฑ์จักสานใหญ่ที่สุดในโลก 7. พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยาเกาะและทะเลไทย 8. ศูนย์กสิกรรมธรรมชาติมาบเอื้อง 9. พิพิธภัณฑ์พระจุลราชูราชฐาน 10. บ้านร้อยเสา ตะเคียนเตี้ย นอกจากนี้อุทยานการเรียนรู้ (TK PARK) สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้จะสนับสนุนพัฒนาห้องสมุดของโรงเรียนต้นแบบให้มีรูปแบบที่ทันสมัยด้วย.